

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθ. 142/2007

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Γ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Συνεδρίαση της 3-4-2007

Σύνθεση :

Πρόεδρος :

Γεώργιος Πουλάκος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη :

Πασχάλης Κισσούδης, Νικόλαος Μαυρίκας, Ιωάννης Τριάντος, Αλέξανδρος Καραγιάννης, Ηλίας Δροσογιάννης, Ιωάννης Διονυσόπουλος, Ανδρέας Χαρλαύτης, Ασημίνα Ροδοκάλη, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής :

Ανδρέας Χαρλαύτης, Νομικός Σύμβουλος.

Αριθμός Ερωτήμ.:

Υπ' αριθ. 13597/6-3-2007 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Γενική Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας Ο.Τ.Α.

Περίληψη Ερωτημ.:

α) Εάν προβλέπεται ως υποχρεωτική η συμμετοχή δημοτών ή κατοίκων στα διοικητικά συμβούλια των διαδημοτικών Λιμενικών Ταμείων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και β) με ποια διαδικασία αναδεικνύεται ο προερχόμενος από τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου εκπρόσωπος του Δήμου στο Διοικητικό Συμβούλιο Συνδέσμου Ο.Τ.Α.

Επί των ανωτέρω ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ως εξής :

I.A. Στο άρθρο 240 παρ. 1 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν. 3463/2006 Φ.Ε.Κ. 114^Α) ορίζονται τα εξής :

«1. Τα δημοτικά ή κοινοτικά νομικά πρόσωπα διοικούνται από το διοικητικό συμβούλιο, που αποτελείται από πέντε έως δεκαπέντε μέλη, τα οποία μαζί με τους αναπληρωτές τους ορίζονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας, δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι και δημότες ή κάτοικοι που είναι χρήστες των υπηρεσιών του νομικού προσώπου ή που έχουν ανάλογη επαγγελματική ή κοινωνική δράση ή ειδικές γνώσεις, ανάλογα με το σκοπό του νομικού προσώπου, καθώς και ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων του νομικού προσώπου, εφόσον αυτό απασχολεί περισσότερους από δέκα (10) εργαζομένους. Ο ανωτέρω εκπρόσωπος προτείνεται από τη γενική συνέλευση των τακτικών υπαλλήλων εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τότε που θα αποσταλεί η σχετική πρόσκληση. Ένα τουλάχιστον εκ των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται από τη μειοψηφία του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Σε περίπτωση που η μειοψηφία δεν ορίσει συμβούλους ή εκείνοι που έχουν οριστεί παραιτηθούν, χωρίς να αντικατασταθούν, μετέχουν σύμβουλοι της πλειοψηφίας. Στις περιπτώσεις που το νομικό πρόσωπο λειτουργεί στην περιφέρεια τοπικού διαμερίσματος ένα μέλος προτείνεται από το οικείο συμβούλιο. Μετά τον ορισμό των μελών το δημοτικό συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη αυτά τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην περίπτωση που μέλος έχει ορισθεί, από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της Κοινότητας, αυτός αυτοδικαίως καθίσταται και πρόεδρος αντιστοίχως, του διοικητικού συμβουλίου.....».

B. Στο άρθρο 244 παρ. 1, 2 και 3 του αυτού ως άνω Κώδικα ορίζεται ότι :

«1. Λιμενικά Ταμεία που συνιστώνται, ως δημοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 2738/1999 (Φ.Ε.Κ. 180 Α') λειτουργούν σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 239 επόμενα και τις ειδικότερες προβλέψεις του παρόντος.

2. Στη διοίκηση των ανωτέρω νομικών προσώπων μεταξύ των προσώπων που ορίζονται μέλη του διοικητικού συμβουλίου, κατά τις διατάξεις της

παραγράφου 1 του άρθρου 240, περιλαμβάνεται υποχρεωτικά και ο προϊστάμενος της λιμενικής αρχής της έδρας του νομικού προσώπου και, όπου δεν υπάρχει τέτοια αρχή, στην έδρα, ο προϊστάμενος της πλησιέστερης προς αυτήν λιμενικής αρχής.

3. Ειδικά στην περίπτωση που η γεωγραφική περιοχή ευθύνης του λιμενικού ταμείου εκτείνεται στα όρια περισσοτέρων του ενός Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), αυτό αποκτά διαδημοτικό χαρακτήρα. Ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου, ορίζεται σε εννέα (9) στην περίπτωση που η γεωγραφική περιοχή του εκτείνεται στα όρια δύο Ο.Τ.Α., έντεκα (11) στα όρια τριών Ο.Τ.Α. και μέχρι δεκαπέντε (15) στα όρια περισσοτέρων των τριών Ο.Τ.Α. Ο αριθμός των αιρετών εκπροσώπων καθενός από τους συμμετέχοντες Ο.Τ.Α. προσδιορίζεται από το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης του αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου, δια του αριθμού των μετεχόντων Δήμων. Σε περίπτωση κατά την οποία προκύπτει υπόλοιπο προς συμπλήρωση του αριθμού των μελών, οι αντίστοιχες θέσεις του διοικητικού συμβουλίου κατανέμονται ανά μία στους συμμετέχοντες Ο.Τ.Α. με το μεγαλύτερο πληθυσμό. Σε περίπτωση, κατά την οποία προκύπτει αριθμός μεγαλύτερος των μελών του διοικητικού συμβουλίου, ο αριθμός των αιρετών μειώνεται με αφαίρεση εκπροσώπων των πληθυσμιακά μικρότερων Ο.Τ.Α. και σε περίπτωση νησιών με αφαίρεση κατά πρώτον των εκπροσώπων των πληθυσμιακά μικρότερων Ο.Τ.Α. του νησιού, στο οποίο βρίσκεται η έδρα του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου. Ο πρόεδρος των ανωτέρω νομικών προσώπων και τα μη αιρετά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου της έδρας του νομικού προσώπου».

Γ. Στα άρθρα 245 παρ. 1, 246 παρ. 1, 2 και 6 του ίδιου Κώδικα ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο 245

1. Δύο ή περισσότεροι Δήμοι ή Κοινότητες μπορούν, με απόφαση καθενός από τα δημοτικά ή κοινοτικά τους συμβούλια, να συστήσουν Σύνδεσμο Δήμων ή Κοινοτήτων ή Δήμων και Κοινοτήτων με ειδικό σκοπό την εκτέλεση έργων ή την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών ή την άσκηση αρμοδιοτήτων τους, καθώς και για το σχεδιασμό και την κατάρτιση προγραμμάτων και μεθόδων για την ανάπτυξη

του ευρύτερου χώρου τους. Οι σύνδεσμοι αυτοί αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού.

Άρθρο 246

1. Ο Σύνδεσμος διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο, την εκτελεστική επιτροπή και τον πρόεδρό του.

2. Το διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται από αιρετούς αντιπροσώπους του κάθε Δήμου ή της κάθε Κοινότητας, που εκλέγονται από τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλιά τους, ανάλογα με τον πληθυσμό τους, με βάση τον πληθυσμό του μικρότερου Δήμου ή της μικρότερης Κοινότητας, που εκπροσωπείται με έναν αντιπρόσωπο..... Ο αριθμός των αντιπροσώπων του καθενός από τους λοιπούς Δήμους και Κοινότητες, που μετέχουν στο Σύνδεσμο, βρίσκεται με τη διαίρεση του πληθυσμού του δια του πληθυσμού του μικρότερου από αυτούς. Αν τυχόν απομένει κλάσμα μεγαλύτερο από μισή μονάδα, υπολογίζεται ως μονάδα.

6. Για όλη τη διάρκεια της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου, τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια εκλέγουν ως αντιπροσώπους τους στο διοικητικό συμβούλιο του Συνδέσμου μέλη τους ή τον δήμαρχο. Στην περίπτωση που ένα δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο εκλέγει περισσότερους από δύο (2) εκπροσώπους, ένας (1) από αυτούς εκλέγεται από τη μειοψηφία του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Η εκλογή γίνεται μέσα σε έναν (1) μήνα από την εγκατάσταση των δημοτικών ή κοινοτικών αρχών.

Στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 23 η εκλογή γίνεται μέσα σε δέκα (10) μέρες από την εγκατάσταση των δημοτικών ή κοινοτικών αρχών. Η θητεία των αντιπροσώπων λήγει πάντοτε με την εγκατάσταση του νέου διοικητικού συμβουλίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 1, πλην του πρώτου εδαφίου και της παραγράφου 3 του άρθρου 229».

Το άρθρο 229 ορίζει ότι οι διαδικασίες εκλογής των διοικητικών συμβουλίων των Συνδέσμων γίνονται εντός μηνός από την εγκατάσταση των δημοτικών και κοινοτικών αρχών και όσον αφορά τη διαδικασία εκλογής παραπέμπει στο άρθρο 92, το οποίο ειδικότερα για την επιλογή υποψηφίου από την μειοψηφία και την εκλογή Αντιπροέδρου δημοτικού συμβουλίου ορίζει τα εξής : «Παρ. 1.....

Κατά τη συνεδρίαση που έχει οριστεί για την εκλογή του προεδρείου, ο πλειοψηφής συνδυασμός εκλέγει μεταξύ των μελών του τους υποψήφιους για τα

αξιώματα του προέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου. Υποψήφιοι για τα αξιώματα αυτά εκλέγονται όποιοι συγκεντρώσουν την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού. Εάν κανείς από τους ενδιαφερόμενους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Εάν και κατά τη δεύτερη αυτή ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού ή υπάρξει ισοψηφία, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία μεταξύ των δύο επικρατέστερων υποψηφίων. Κατά την τρίτη ψηφοφορία εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση. Την κλήρωση διενεργεί ο προεδρεύων σύμβουλος.

Στην ίδια συνεδρίαση γίνεται η εκλογή για την ανάδειξη του υποψηφίου για το αξίωμα του Αντιπροέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Ο υποψήφιος για το αξίωμα αυτό αναδεικνύεται από το σύνολο της μειοψηφίας κατά τον ίδιο τρόπο και με την ίδια διαδικασία που ακολουθείται για την εκλογή του Προέδρου και του Γραμματέα.

Σε περίπτωση που η μειοψηφία δεν υποδείξει υποψήφιο Αντιπρόεδρο, αυτός υποδεικνύεται από την πλειοψηφία.

II. Από τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτουν τα εξής :

A. Το άρθρο 244 του Δ.Κ.Κ., όσον αφορά τη σύνθεση των διοικητικών συμβουλίων των Λιμενικών Ταμείων, παραπέμπει στο άρθρο 240 του ίδιου Κώδικα, το οποίο ρυθμίζει γενικώς τη σύνθεση των διοικητικών συμβουλίων των δημοτικών ή κοινοτικών νομικών προσώπων. Το τελευταίο αυτό άρθρο φαίνεται να αφήνει ευρύτατη ευχέρεια στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο όσον αφορά τον ορισμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου. Μόνος περιορισμός που τίθεται στην παραπάνω αρμοδιότητα του συμβουλίου είναι ο ορισμός ως μέλους ενός εκπροσώπου των εργαζομένων (υπό την τασσόμενη προϋπόθεση), καθώς και συγκεκριμένου αριθμού εκ μέρους της μειοψηφίας του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ή μέλους συμβουλίου τοπικού διαμερίσματος. Εάν η παραπάνω διάταξη ήθελε να καταστήσει υποχρεωτική τη συμμετοχή δημοτών ή κατοίκων στα διοικητικά συμβούλια

των νομικών προσώπων των Δήμων ή των Κοινοτήτων θα έπρεπε να το ορίσει ρητώς καθορίζοντας και τον αριθμό αυτών, όπως κάνει για τις παραπάνω κατηγορίες.

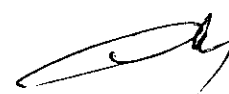
Περαιτέρω κατά την αληθή έννοια της διατάξεως της παρ. 3 εδάφιο γ' του άρθρου 244, ο ορισμός εκ μέρους του δημοτικού συμβουλίου της έδρας του διαδημοτικού Λιμενικού Ταμείου μη αιρετών μελών (δημοτών ή κατοίκων) ως μελών του διοικητικού συμβουλίου του Λιμενικού Ταμείου δεν μπορεί να φαλκιδεύσει το δικαίωμα συμμετοχής στη διοίκηση του Λ.Τ. των λοιπών μετεχόντων Ο.Τ.Α. Ο αριθμός δηλ. των διοριζομένων ως άνω μη αιρετών μελών του διοικητικού συμβουλίου του διαδημοτικού Λιμενικού Ταμείου θα αφαιρεθεί από το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης του αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου δια του αριθμού των μετεχόντων δήμων, όσον αφορά τον Ο.Τ.Α. που τους όρισε.

Τέλος, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 244 του Δ.Κ.Κ., στον κατά το άρθρο 240 ή το άρθρο 244 παρ. 3 προκύπτοντα αριθμό μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Λιμενικού Ταμείου θα πρέπει να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνεται και ο προϊστάμενος της λιμενικής αρχής.

Β. Το άρθρο 246 παρ. 6 του Δ.Κ.Κ. παραπέμπει, όσον αφορά τη διαδικασία εκλογής εκ μέρους των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων εκπροσώπων τους στο διοικητικό συμβούλιο του Συνδέσμου, στο άρθρο 229 και αυτό στο άρθρο 92 το οποίο ρυθμίζει τα της εκλογής Προεδρείου στο δημοτικό συμβούλιο.

Κατ' αρχήν το άρθρο 246 παρ. 6 του Δ.Κ.Κ. προβλέπει ότι σε περίπτωση που το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο εκλέγει περισσότερους από δύο (2) εκπροσώπους στο Σύνδεσμο ο ένας εκλέγεται από τη μειοψηφία του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Όσον αφορά την εκλογή αυτού από τη μειοψηφία ζήτημα τίθεται εάν στη μειοψηφία του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου συμμετέχουν περισσότερες παρατάξεις και δεν συμφωνούν στο πρόσωπο το οποίο πρέπει να υποδειχθεί.

Το άρθρο 92 παρ. 1 του Δ.Κ.Κ. περιέχει ρυθμίσεις όσον αφορά την διαδικασία υπόδειξης από το σύνολο της μειοψηφίας του δημοτικού

συμβουλίου, υποψηφίου για την κατάληψη του αξιώματος του Αντιπροέδρου δημοτικού συμβουλίου. Ειδικότερα προβλέπονται τρεις (3) ψηφοφορίες και σε περίπτωση ισοψηφίας κλήρωση. Επίσης ρυθμίζεται η περίπτωση κατά την οποία η μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου δεν υποδείξει καθόλου υποψήφιο, οπότε αυτός υποδεικνύεται από την πλειοψηφία.

Ενόψει λοιπόν της ρητής παραπομπής από τα άρθρα 246 παρ. 6 και 229 στη διαδικασία εκλογής του άρθρου 92 του Δ.Κ.Κ. η διαδικασία αυτή θα τηρηθεί για την ανάδειξη εκπροσώπου της μειοψηφίας στο διοικητικό συμβούλιο Συνδέσμου Ο.Τ.Α.

III. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδοτεί ομοφώνως, όσον αφορά το πρώτο ερώτημα ότι στα διοικητικά συμβούλια των δημοτικών και διαδημοτικών Λιμενικών Ταμείων δεν προβλέπεται από τον νόμο ως υποχρεωτική η συμμετοχή δημοτών ή κατοίκων, ενώ στο δεύτερο ερώτημα προσήκει η ως άνω υπό II Β απάντηση.-

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 11/4/07

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Πουλάκος
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Ανδρέας Χαρλαύτης

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους